

Kommunledningsförvaltningen
Beatrice Fredriksson Nagy

Kommunfullmäktige

beatrice.fredriksson.nagy@enkoping.se

Motion om lokala ordningsföreskrifter

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om att ändra Enköpings kommuns lokala ordningsföreskrifter. Motionens förslag är att kommunfullmäktige beslutar att införa tillståndsplikt för passiv pengainsamling på offentlig plats.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Möjligheten för en kommun att utfärda föreskrifter kring allmän ordning regleras i ordningslagen (3 kap 8 §). Där anges att föreskrifter får meddelas om det behövs för att upprätthålla allmän ordning på offentlig plats.

Vad som är offentlig plats regleras också i ordningslagen och kan till exempel vara gator, parker och torg som anges som allmän plats i detaljplan (1 kap 2 § ordningslagen). Privatägd tomtmark är i regel inte offentlig plats.

Ordningsföreskrifter i en kommun brukar till exempel reglera alkoholförtäring, tillstånd för tillfällig handel och campingplatser.

Kommunen behöver inte visa att det förekommit störningar för att reglera en företeelse i ordningsföreskrifter. Däremot får inte föreskrifterna vara för långtgående. De får enligt lagen inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars innebära obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Vad det innebär regleras närmare i rättspraxis och brukar handla om storlek på geografiskt tillämpningsområde, vilka tider reglerna ska gälla, och att reglerna ska vara sakliga (se till exempel HFD 2018 ref 75 och HFD mål nr 2149-18).

Motionen föreslår att passiv pengainsamling på offentlig plats i Enköpings kommun bara ska få ske med tillstånd från polisen. I rättspraxis har det godtagits att göra en sådan reglering genom ordningsföreskrifter, se till exempel HFD 2018 ref 75. Dock gäller fortfarande ordningslagens principer om saklighet och proportionalitet, till

exempel att tillståndsplikten gäller inom vissa tider eller vissa avgränsade områden.

Motionären anger bland annat att bedrägeriförsöken ökar avseende att personer falskt utger sig för att samla in pengar till välgörenhetsorganisationer och att detta föranleder ett förbud för pengainsamling förenat med tillståndsplikt.

I Enköpings kommun har tekniska nämnden ansvar för kommunens ordningsföreskrifter. Kommunledningsförvaltningen har därför inhämtat samhällsbyggnadsförvaltningens uppfattning om det förekommer störningar av den allmänna ordningen på grund av passiv pengainsamling och några sådana indikationer har inte förvaltningen fått.

I kommunallagen anges vad en kommun ska och får ägna sig åt. Det kallas för den kommunala kompetensen. Kommunen ska ägna sig åt sådant som är av allmänt intresse för kommunens medlemmar (2 kap § 1 kommunallagen). Den får inte ägna sig åt angelägenheter som ankommer på annan, till exempel stat eller region, såsom försvarsverksamhet eller allmän sjukvård (2 kap § 3 kommunallagen). Till detta hör även brottsbekämpande arbete. Sådant arbete ankommer på polisen och ligger därför utanför den kommunala kompetensen.

Sammantaget bedömer kommunledningsförvaltningen att motionen bör avslås. Det kan inte anses vara påkallat för att upprätthålla allmän ordning att reglera pengainsamling på offentlig plats. En sådan reglering skulle därmed vara för långtgående och osaklig. Detta även om föreskrifterna begränsades till tid och område, då det inte sker någon allmän störning idag på någon plats i kommunen såvitt samhällsbyggnadsförvaltningen kan bedöma enligt sin information till kommunledningsförvaltningen.

Inte heller ankommer det på kommunen att bekämpa brottslighet utan det ligger under polisens ansvarsområde. Brottsbekämpning är heller inte det egentliga syftet med ordningslagen eller ordningsföreskrifter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bevakar frågor om allmän ordning i sitt ordinarie arbete utifall att behovet av reglering skulle förändras framöver.

Christin Tjärnheden
Tf kommundirektör

Beatrice Fredriksson Nagy
Jurist

Kopia till:
Tekniska nämnden

Motion om lokala ordningsföreskrifter

På senare år har vi sett att antalet bedrägeriförsök genom insamling av pengar för välgörande ändamål¹ kraftigt ökat både i Sverige och Enköping. Dessa bedrägerier har främst inriktat sig mot äldre och pensionärer. Detta är mycket allvarligt då tryggheten hos våra äldre försämrats de senaste åren, samt att det varit föremål för debatt över hur tryggheten kan ökas. Vi kan tack vare detta tydligt se hur andra kommuner² kraftigt stramar åt sina allmänna bestämmelser rörande insamling av pengar.

I Enköpings kommuns lokala ordningsföreskrifter nämns ingenting om regler för hur insamling av pengar får gå till. Däremot är de offentliga platserna tydligt förklarade, vilket underlättar för att i Enköping göra insamling av pengar tillståndspliktigt, samt i en del fall fritt för bland annat skolor vid insamlande till skolresor och dylikt.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna på att Enköpings kommun i sina lokala ordningsföreskrifter lägger till följande lydelse:

- Att Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om inte insamlingen utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Passiv insamling av pengar på offentliga platser inom kommunen är förbjudet. Polismyndighetens tillstånd behövs inte när skolklasser inom grundskolan samlar in pengar till hjälporganisationer eller liknande

Källhänvisning:

1

- Sveriges Dövas Riksförbund <http://www.sdr.org/item/1258-lat-er-inte-luras-av-bluffdova>
- Hörselskadades Riksförbund <https://hrf.se/varning-bluffdova-hrf-samlar-aldrig-pa-gatan/>
- Brå Kartläggning över brott mot äldre <https://www.bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2018-04-16-brott-mot-aldre.html>

2

- <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/e1pGeK/over-20-kommuner-vill-forbjuda-tiggeri>
- <https://www.svenskhandel.se/nyhetscenter/debattartiklar/2016/debattreplik-samma-regler-maste-galla-for-alla/>

Tommy Henriksson

Ledamot (SD)